

Werken bij de supermarkt

Bij de beantwoording van de vragen in deze opgave hoef je geen gebruik te maken van een informatiebron in de bijlage.

uit een krant:

Waar dat mogelijk is, eist vakcentrale CNV komend jaar bij cao-onderhandelingen 3,5% loonsverhoging. Een redelijke eis, aldus de voorzitter.

- 1p 7 Een werkgever wil meestal de lonen zo laag mogelijk houden. Op een krappe arbeidsmarkt zullen werkgevers eerder bereid zijn hogere lonen te betalen.
In welke situatie is er sprake van een krappe arbeidsmarkt?
A als er veel vraag naar arbeid is én er veel aanbod van arbeid is
B als er veel vraag naar arbeid is én er weinig aanbod van arbeid is
C als er weinig vraag naar arbeid is én er veel aanbod van arbeid is
D als er weinig vraag naar arbeid is én er weinig aanbod van arbeid is
- 1p 8 Boas werkt bij een exportbedrijf en Hanna bij een supermarkt. Ze wonen sinds een jaar samen. Boas verwacht dat de lonen in zijn bedrijf gaan stijgen. Dat kan gevolgen hebben voor de internationale concurrentiepositie van zijn bedrijf.
Hieronder staan drie economische verschijnselen:
1 minder ruimte voor investeringen
2 veroudering van de kapitaalgoederen
3 stijging van de bedrijfskosten
In welke regel staan deze verschijnselen zo, dat een logische gedachtegang ontstaat?
A loonstijging → 1 → 3 → 2 → verslechtering concurrentiepositie
B loonstijging → 2 → 3 → 1 → verslechtering concurrentiepositie
C loonstijging → 3 → 1 → 2 → verslechtering concurrentiepositie

“Met onze supermarkt hebben we niet veel te maken met de internationale concurrentiepositie”, zegt Hanna. “Toch is de hoogte van de lonen ook voor de supermarkt erg belangrijk. Mijn bedrijfsleider wil graag jonge werknemers. Kijk maar eens naar de leeftijdsopbouw van de werknemers van onze supermarkt.”

leeftijd	aantal
tot en met 20 jaar	21
van 21 tot en met 30 jaar	3
van 31 tot en met 40 jaar	2
van 41 tot en met 50 jaar	1
51 jaar en ouder	1

- 1p 9 Bereken hoeveel procent van de werknemers van de supermarkt van Hanna jonger is dan 21 jaar. Schrijf je berekening op.

Hanna zegt dat er in Nederland een ‘supermarktoorlog’ aan de gang is. Mede door deze prijzenoorlog worden oudere werknemers vervangen door jongere werknemers. Hierdoor kan de arbeidsproductiviteit veranderen.

- 2p 10 Volgens Hanna kan door het vervangen van oudere werknemers door jongere werknemers de arbeidsproductiviteit gaan stijgen. Boas is het daar niet mee eens: “Volgens mij zal de arbeidsproductiviteit juist gaan dalen, als je ouderen vervangt door jongeren.”
→ Geef één argument voor de mening van Hanna **en** één argument voor de mening van Boas.

- 1p 11 Jonger personeel en minder personeel zijn manieren voor de supermarkt om te besparen op de loonkosten.
→ Noem een reden waarom de besparing op de loonkosten **geen** gevolgen heeft voor de brutowinst van de supermarkt.

- 1p 12 Volgens Hanna zullen ook de leveranciers aan de supermarkten getroffen worden door de supermarktoorlog.
→ Leg uit hoe de leveranciers aan de supermarkten door de supermarktoorlog getroffen kunnen worden.